

শ্রীমতি ওমৱাটি ইত্যাদি

বনাম

মহেন্দ্ৰ সিং আৰু অন্যান্য

৭ নৱেম্বৰ, ১৯৯৭

(ন্যায়াধীশ এম.এম. পুষ্টি আৰু এম শ্রীনিবাসন)

দণ্ডবিধি, ১৮৬০-ধাৰা ১৪৮, ৩০২/১৪৯ আৰু ৩০৭ /১৪৯-হত্যাৰ বিচাৰ-সকলো অভিযুক্তক দোষী সাব্যস্ত কৰা-দোষী সাব্যস্ত কৰা আৰু শাস্তি দিয়া - উচ্চ ন্যায়ালয়ে দোষী সাব্যস্তকৰণ বাতিল কৰি মত পোষণ কৰে যে গোচৰীয়া পক্ষৰ অভিযোগ যুক্তিসংগত সন্দেহৰ বাহিৰে প্ৰমাণিত হোৱা নাই -অপৰাধ কৰাৰ আৰম্ভ কাৰণ প্ৰমাণিত হোৱা নাই সন্দেহৰ-লাভালাভৰ পৰা পাব পৰা সুবিধাৰ বাবে যোগ্য - কোনো হস্তক্ষেপৰ আহ্বান জনোৱা হোৱা নাই।

উত্তৰদাতাসকলৰ ভাৰতীয় দণ্ডবিধিৰ ধাৰা ১৪৮, ৩০২/১৪৯ আৰু ৩০৭/১৪৯ ৰ অধীনত কৰা এক অপৰাধৰ বাবে বিচাৰ কৰা হৈছিল।

গোচৰীয়া পক্ষৰ গোচৰটো আছিল যে গোচৰীয়া পক্ষৰ ১ নম্বৰ সাক্ষী আৰু তেওঁৰ পুত্ৰ গোচৰীয়া পক্ষৰ ৩ নম্বৰ সাক্ষীৰ লগতে এজন 'আই' বুলি চিহ্নিত মানুহ এখন গাঁৱৰ পৰা আন এখন গাঁৱলৈ মটৰ চাইকেলত গৈ আছিল। তেওঁলোকৰ সৈতে 'আৰ' আৰু তেওঁৰ পুত্ৰ 'ডি' য়ে আন এখন মটৰ চাইকেলত গৈ আছিল। বাটত তেওঁলোকে ৰাস্তাৰ মাজত এখন ট্ৰেক্টৰ ৰখা দেখিছিল আৰু অভিযুক্তসকল ট্ৰেক্টৰৰ ওচৰত থিয় হৈ আছিল। অভিযুক্তসকলৰ এজনৰ হাতত হাৰ্ছিয়া আছিল আৰু আনজনৰ হাতত হস্তনিৰ্মিত পিস্তল আছিল। মটৰ চাইকেলবোৰ ৰখাই দিয়া হৈছিল। অভিযুক্তজনে পিস্তল লৈ আৰম্ভ ওপৰত গুলীচালনা কৰিছিল আৰু বন্দুকৰ গুলী লাগি লগে লগে তেওঁ পৰি গৈছিল। অভিযুক্তজনে তেওঁক হাৰ্ছিয়াৰে আক্ৰমণ কৰিছিল আৰু কেইবাটাও আঘাত কৰিছিল। ডিয়ে পলাই যাবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল কিন্তু তেওঁক খেদি নিয়া হৈছিল আৰু গুলী চলোৱা হৈছিল আৰু বন্দুকৰ গুলীৰ আঘাত পোৱাৰ লগে লগে তেওঁ পৰি গৈছিল। 'আৰ আৰু ডি' দুয়োৰে ঘটনাস্থলীতে মৃত্যু হয়। সকলো অভিযুক্ত পলাই গৈছিল কিন্তু তিনি-চাৰি দিনৰ পিছত আদালতত আত্মসমৰ্পণ কৰি কয় যে তেওঁলোকক মিছাভাৱে ঘটনাৰ সৈতে জড়িত কৰা হৈছিল বুলি কৈ দোষী নহয় বুলি কৈছিল। গোচৰীয়া পক্ষৰ অধিবক্তাই গোচৰীয়া পক্ষৰ ১ নম্বৰ সাক্ষীৰ পৰা গোচৰীয়া পক্ষৰ ৩ নম্বৰ সাক্ষীকে ধৰি দহজন সাক্ষীক পৰীক্ষা কৰিছিল, মিসকল চাফ্ৰুস সাক্ষী আছিল। বিচাৰ আদালতে সকলো অভিযুক্তক দোষী সাব্যস্ত কৰিছিল। অৱশ্যে, আপীলৰ ভিত্তিত, উচ্চ ন্যায়ালয়ে অভিযুক্তৰ অপৰাধ প্ৰমাণ কৰাত গোচৰীয়া পক্ষই ব্যৰ্থ হোৱাৰ ভিত্তিত দোষী সাব্যস্তকৰণ আৰু শাস্তি বাতিল কৰে। সেয়েহে বৰ্তমানৰ আবেদন দাখিল কৰা হৈছে।

আপীল খাৰিজ কৰি এই আদালতে মত পোষণ কৰে যে:

গোচৰীয়া পক্ষৰ অভিযোগ সন্দেহৰ উৰ্ধত প্ৰমাণিত হোৱা নাই আৰু কিছুমান কাৰক আছে যিবোৰ অস্পষ্ট হৈ আছে। সেয়েহে আচামী সন্দেহৰ পৰা পোৱা লাভালাভ পোৱাৰ অধিকাৰী। গতিকে উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ৰায়দানত হস্তক্ষেপ কৰাৰ কোনো যুক্তি নাই। (১৯৬-খ)

২.১: গোচৰীয়া পক্ষই অভিযোগ কৰা অনুসৰি হত্যাকাণ্ডৰ উদ্দেশ্য সন্তোষজনকভাৱে প্ৰমাণিত হোৱা নাই। গোচৰীয়া পক্ষৰ অভিযোগটো হৈছে যে মৃতকসকলে প্ৰধান নিৰ্বাচনৰ সময়ত এজন " I " চিহ্নে চিহ্নিত ব্যক্তিৰ বাবে কাম কৰি আছিল আৰু উক্ত " I " নিৰ্বাচনত পৰাজিত হৈছিল আৰু অভিযুক্ত জয়ী " হৈছিল। যদি নিৰ্বাচনৰ বাবে শক্ততা আছিল, তেন্তে যিজন ব্যক্তিৰ বিৰুদ্ধে অভিযুক্তই বিদ্বেষৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰিলেহঁতেন তেওঁ আছিল উক্ত "I" যিজন ঘটনাৰ স্থানত উপস্থিত আছিল। তেওঁক সামান্যতমও আঘাত কৰা হোৱা নাছিল। ঘটনাৰ পূৰ্বে যিকোনো সময়তে অভিযুক্ত আৰু মৃতক বা 'আই' ৰ অন্যান্য সমৰ্থকৰ মাজত সংঘৰ্ষ হোৱা বুলি গোচৰত একো সমল নাই। সেয়েহে এইটো সম্পূৰ্ণৰূপে অসম্ভৱ যে নিৰ্বাচনৰ পৰা তিনি বছৰ পাৰ হোৱাৰ পিছত অভিযুক্তজনে মৃতকজনক হত্যা কৰাৰ বাবে মনত আথেজ পুহি ৰাখিছিল। মৰণোত্তৰ পৰীক্ষাৰ প্ৰতিবেদনত কেইবাটাও গভীৰ কটা ঘাঁ দেখুওৱা হৈছে যিবোৰ গোচৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষীসমূহৰ মতে হাছিয়াৰ দৰে কিছুমান তীক্ষ্ণ অস্ত্ৰৰ ফলত হৈছিল। ই এনে ধাৰণা ৰ সৃষ্টি কৰে যে মৃতক আৰু আক্ৰমণকাৰীসকলৰ মাজত গভীৰ শক্ততা আছিল। কিন্তু গোচৰৰ সমলত থকা প্ৰমাণসমূহে এনে কোনো শক্ততা প্ৰমাণ নকৰে। [১৯২-ই-এইচ; ৯৩-এ-বি]

গোচৰীয়া পক্ষই অভিযোগ কৰা অনুসৰি হত্যাকাণ্ডৰ উদ্দেশ্য সন্তোষজনকভাৱে প্ৰমাণিত হোৱা নাই। গোচৰীয়া পক্ষৰ অভিযোগ হ'ল যে মৃতকসকলে প্ৰধান নিৰ্বাচনৰ সময়ত এজন "আই"ৰ বাবে কাম কৰি আছিল আৰু উক্ত ' আই 'নিৰ্বাচনত পৰাজিত হৈছিল আৰু অভিযুক্ত জয়ী হৈছিল। যদি নিৰ্বাচনৰ বাবে শক্ততা আছিল, তেন্তে যিজন ব্যক্তিৰ বিৰুদ্ধে অভিযুক্তই বিদ্বেষৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰিলেহঁতেন তেওঁ আছিল উক্ত 'I' যিজন ঘটনাৰ স্থানত উপস্থিত আছিল। তেওঁক সামান্যতমও আঘাত কৰা হোৱা নাছিল। ঘটনাৰ পূৰ্বে যিকোনো সময়তে অভিযুক্ত আৰু মৃতক বা 'আই' ৰ অন্যান্য সমৰ্থকৰ মাজত সংঘৰ্ষ হোৱা বুলি দেখুৱাবলৈ গোচৰৰ নথিত কোনো সমল নাই। সেয়েহে এইটো সম্পূৰ্ণৰূপে অসম্ভৱ যে নিৰ্বাচনৰ পৰা তিনি বছৰ পাৰ হোৱাৰ পিছত অভিযুক্তজনে মৃতকজনক হত্যা কৰাৰ বাবে মনত আথেজ পুহি ৰাখিছিল। মৰণোত্তৰ পৰীক্ষাৰ প্ৰতিবেদনত কেইবাটাও গভীৰ কটা ঘাঁ দেখুওৱা হৈছে যিবোৰ গোচৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষীসমূহৰ মতে হাছিয়াৰ দৰে কিছুমান তীক্ষ্ণ অস্ত্ৰৰ ফলত হৈছিল। ই এনে ধাৰণা ৰ সৃষ্টি কৰে যে মৃতক আৰু আক্ৰমণকাৰীসকলৰ মাজত গভীৰ শক্ততা আছিল। কিন্তু গোচৰৰ সমলত থকা প্ৰমাণসমূহে এনে কোনো শক্ততা প্ৰমাণ নকৰে। [১৯২-ই-এইচ; ৯৩-এ-বি]

2.2. কোনো সন্দেহ নাই যে দোষী সাব্যস্তকৰণ বাহাল ৰাখিবলৈ উদ্দেশ্যৰ প্ৰমাণৰ প্ৰয়োজন নাই কিন্তু যেতিয়া গোচৰীয়া পক্ষই অপৰাধৰ উদ্দেশ্য সম্পৰ্কে এটা নিৰ্দিষ্ট গোচৰ উত্থাপন কৰে , তেতিয়া সন্তোষজনকভাৱে বিচাৰ কৰিবলৈ সেই সম্পৰ্কীয় প্ৰমাণ বিবেচনা কৰিব লাগিব। এইটো ভালদৰে নিষ্পত্তি কৰা হৈছে যে অপৰাধৰ উদ্দেশ্য হৈছে প্ৰমাণৰ এক সন্তোষজনক পৰিস্থিতি যেতিয়া এজন অভিযুক্ত ব্যক্তিৰ

অপৰাধ প্ৰমাণ কৰিবলৈ বিশ্বাসযোগ্য প্ৰমাণ থাকে কিন্তু ই প্ৰমাণত এটা অভাৱ পূৰণ কৰিব নোৱাৰে।
[৯৩ এফ]

৩) তীক্ষ্ণ কটা অস্ত্ৰে সজ্জিত এজনতকৈ অধিক আক্ৰমণকাৰী আছিল বুলি উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ মতামত সম্পূৰ্ণৰূপে ভিত্তিহীন বা বিকৃত বুলি গণ্য কৰিব নোৱাৰি। উচ্চ ন্যায়ালয়ে এগৰাকী বিশেষজ্ঞ চিকিৎসকৰ সাক্ষী লৈছিল যিয়ে মত প্ৰকাশ কৰিছিল যে মৃতকৰ শৰীৰত হোৱা আঘাত হাছিয়াৰে এবাৰ মাত্ৰ আঘাতৰ ফলত হ'ব নোৱাৰে। মৃত 'আৰ ৰ শৰীৰত প্ৰায়'সোতৰটা কটা ঘাঁ পোৱাৰ কথা বিবেচনা কৰি উচ্চ ন্যায়ালয়ে মানি ল'ব নোৱাৰিলে যে তেওঁক কেৱল এজন আক্ৰমণকাৰীয়ে তীক্ষ্ণ কটা অস্ত্ৰে আক্ৰমণ কৰিছিল। (৯৩-টি-ই)

4. ঘটনাৰ স্থানৰ পৰা উদ্ধাৰ হোৱা ডেক্টৰখন আৰু অভিযুক্ত 'এম' ৰ মাজৰ সম্পৰ্ক প্ৰমাণ কৰাত গোচৰীয়া পক্ষই শোচনীয়ভাৱে ব্যৰ্থ হৈছে। ই চাক্ষুস সাক্ষী অৰ্থাৎ গোচৰীয়া পক্ষৰ ১ নম্বৰ সাক্ষীৰ পৰা গোচৰীয়া পক্ষৰ ৩ নম্বৰ সাক্ষীৰ বিশ্বাসযোগ্যতাৰ ওপৰত প্ৰশ্নৰ অৱতাৰণা কৰে।

ফৌজাদাৰী আপীল অধিকাৰক্ষেত্ৰ: ১৯৯০ চনৰ ফৌজাদাৰী আপীল নম্বৰ ২৫ ইত্যাদি

১০. ১০. ৮৮ তাৰিখত এলাহাবাদ উচ্চ ন্যায়ালয়ে ১৯৮৮ চনৰ ফৌজাদাৰী আপীল নম্বৰ ৮০৬ আৰু ৮২৭ ত প্ৰদান কৰা ৰায় আৰু আদেশৰ পৰা:

কেসিনহা .বি ., অশোক কুমাৰ শান্না আৰু এইচকাইকাৰ .এছ ., (প্ৰমোদ স্বৰূপ আৰু আৰ .এ (সিং .কে . পুন্দিৰৰ বাবে .এছ, (আৰসোধি .এছ ., ডেভিদ ৰাওএলগুিভাৰ গুডউইলৰ বাবে (পক্ষসমূহৰ হৈ)

আদালতৰ ৰায় প্ৰদান কৰে ন্যায়াধীশ শ্ৰীনিভাসানে:

এই আপীলসমূহ ১৯৮৮ চনৰ ফৌজাদাৰী আপীল নম্বৰ ৮০৬-৮০৭ ত এলাহাবাদ উচ্চ ন্যায়ালয়ে লোৱা সিদ্ধান্তৰ বিৰুদ্ধে কৰা হৈছে যাৰ দ্বাৰা মোৰাদাবাদৰ অতিৰিক্ত সত্ৰ ন্যায়াধীশে ১৯৮৫ চনৰ সত্ৰ গোচৰ নম্বৰ ৬০৮ ত লোৱা সিদ্ধান্ত বাতিল কৰা হৈছিল আৰু ভাৰতীয় দণ্ডবিধিৰ ধাৰা ১৪৮ , ধাৰা ৩০২/১৪৯, আৰু ধাৰা ৩০৭/১৪৯ -ৰ অধীনত অভিযোগ উত্থাপন কৰা সকলো অভিযুক্তক উচ্চ ন্যায়ালয়ে দোষমুক্ত কৰে। ১৯৯০ চনৰ ২৫ নম্বৰৰ আপীলটো হত্যা কৰা ব্যক্তিসকলৰ এজনৰ পত্নীয়ে (বিধৱাই) দাখিল কৰে। বাকী দুটা আপীল ৰাজ্যই দাখিল কৰে।

২) গোচৰীয়া পক্ষৰ অভিযোগ তলত উল্লেখ কৰা ধৰণে:

১৪.৭.১৯৮৫ -ত সোহন পাল সিং , গোচৰীয়া পক্ষৰ ১ নম্বৰ সাক্ষী আৰু তেওঁৰ পুত্ৰ অৱদেশ কুমাৰ-গোচৰীয়া পক্ষৰ ৩ নম্বৰ সাক্ষী লগতে এজন জেণ্ডাৰ পাল সিঙে তেওঁলোকৰ প্ৰথম জনৰ মটৰ চাইকেলত বিলাৰী গাঁৱৰ পৰা চাউৰা গাঁৱলৈ গৈ আছিল। একে সময়তে ৰাজ কুমাৰ সিং আৰু তেওঁৰ পুত্ৰ ধীৰেন্দ্ৰ সিঙে তেওঁলোকৰ সৈতে আন এখন মটৰ চাইকেলত গৈ আছিল। সন্ধিয়া প্ৰায় ৮.৩০ বজাত যেতিয়া তেওঁলোকে বগা ফিৰোজপুৰ গাঁৱত উপস্থিত হৈছিল তেতিয়া তেওঁলোকে ৰাস্তাৰ মাজত এখন ডেক্টৰ ৰাখি

থোৱা দেখিছিল আৰু তাৰ লাইটবোৰ জ্বলি আছিল। ট্ৰেক্টৰখনত কোনো বনেট নাছিল। অভিযুক্ত মহেন্দ্ৰ সিং, ওম বীৰ, সোম বীৰ, ওম প্ৰতাপ সিং, ওংকাৰ সিং আৰু ৰঘু ৰাজ সিং ট্ৰেক্টৰৰ ওচৰত থিয় হৈ আছিল। ৰঘু ৰাজ সিঙৰ হাতত এখন হাৰ্ছিয়া আছিল আৰু আনজনৰ হাতত দেশীয় পিস্তল আছিল। ৰাজ কুমাৰ সিঙৰ মটৰ চাইকেল ৰাস্তাত ওপৰোক্ত ব্যক্তিসকলক দেখি বন্ধ কৰা হৈছিল আৰু আন মটৰ চাইকেলখন সামান্য দূৰত বন্ধ কৰা হৈছিল। যিসকল অভিযুক্তৰ হাতত পিস্তল আছিল তেওঁলোকে ৰাজ কুমাৰ সিং আৰু ধীৰেন্দ্ৰ সিঙৰ ওপৰত গুলীচালনা কৰিছিল। পূৰ্বৰজন বন্দুকৰ গুলিত আঘাতপ্ৰাপ্ত হৈ পৰি গৈছিল। ৰঘু ৰাজ সিঙে তেওঁক হাৰ্ছিয়াৰে আক্ৰমণ কৰিছিল আৰু কেইবাটাও আঘাত কৰিছিল। ধীৰেন্দ্ৰ সিঙে পলাই যাব আৰম্ভ কৰিছিল যদিও অভিযুক্তজনে তেওঁক খেদি গৈছিল। পিছফালৰ পৰা আন এখন ট্ৰেক্টৰ আহিছিল যাক গোচৰীয়া পক্ষৰ ১ নম্বৰ সাক্ষীৰ দ্বাৰা ৰখাই দিয়া হৈছিল। ধনেন্দ্ৰ সিঙে উক্ত ট্ৰেক্টৰখনত উঠিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল কিন্তু অভিযুক্তজনে তেওঁৰ ওপৰত গুলীচালনা কৰিছিল যাৰ ফলত তেওঁ বন্দুকৰ গুলিত আহত হৈছিল আৰু পৰি গৈছিল। উক্ত ট্ৰেক্টৰখনত অহা ৰাম স্বৰূপ, গোচৰীয়া পক্ষৰ ২ নম্বৰ সাক্ষী আৰু তেওঁৰ পুত্ৰ নাথু সিংয়েও ধীৰেন্দ্ৰ সিঙক ৰক্ষা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰোঁতে বন্দুকৰ গুলিত আহত হয়। উক্ত ট্ৰেক্টৰখনত অহা আন কিছুমান লোকে পলাই গৈছিল। আঘাতৰ ফলত ৰাজ কুমাৰ সিং আৰু ধীৰেন্দ্ৰ সিং দুয়োৰে ঘটনাস্থলীতে মৃত্যু হয়। ইফালে গাওঁখনৰ পৰা গাওঁবাসী আহিছিল আৰু অভিযুক্তসকলে তেওঁলোকৰ ট্ৰেক্টৰত উঠি পলাই যাবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। ট্ৰেক্টৰখন গাঁতত আবদ্ধ হৈ পৰিছিল আৰু অভিযুক্তজনে ইয়াক এৰি পলাই গৈছিল। গোচৰীয়া পক্ষৰ ১ নম্বৰ সাক্ষীয়ে সেইদিনাই ৰাতি ১০ বজাত কুৰহ ফতেহগড় আৰক্ষী থানাত এজাহাৰ দাখিল কৰিছিল।

৩. অভিযুক্তসকলক তিনি চাৰিদিন ধৰি বিচাৰি পোৱা নগ-’ল। তেওঁলোকৰ ভিতৰত তিনিজন মোৰাদাবাদৰ আদালতত ১৭/৭/৮৫ তাৰিখে আত্মসমৰ্পণ কৰে আৰু বাকী তিনিজন ব্যক্তিয়ে ১৮/৭/৮৫ তাৰিখে আত্মসমৰ্পণ কৰে। তেওঁলোকে দোষী নহয় বুলি দাবী কৰিছিল আৰু কৈছিল যে শত্ৰুতাৰ বাবে তেওঁলোকক মিছাভাৱে ঘটনাৰ লগত জড়িত কৰা হৈছিল। তেওঁলোকৰ মাজৰ এজন, ওম বীৰ সিঙে কৈছিল যে ঘটনাৰ সময়ত তেওঁ মোৰাদাবাদৰ সমবায় বেংকত কৰ্তব্যত আছিল আৰু তেওঁৰ দাবীক সমৰ্থন কৰিবলৈ বিচাৰৰ সময়ত তেওঁ শাখা মেনেজাৰক প্ৰতিৰক্ষা সাক্ষী হিচাপে উপস্থাপন কৰিছিল। গোচৰীয়া পক্ষৰ অধিবক্তাই দহজন সাক্ষীক পৰীক্ষা কৰিছিল। গোচৰীয়া পক্ষৰ ১ নম্বৰ সাক্ষীৰ পৰা গোচৰীয়া পক্ষৰ ৩ নম্বৰ সাক্ষীয়ে নিজকে চাক্ষুস সাক্ষী বুলি দাবী কৰিছিল। অতিৰিক্ত সত্ৰ ন্যায়াধীশগৰাকীয়ে সকলো অভিযুক্তক দোষী সাব্যস্ত কৰে। মহেন্দ্ৰ সিং, ওম বীৰ সিং, ওম প্ৰতাপ সিং আৰু সোম বীৰ সিঙক ধাৰা ভাৰতীয় দণ্ডবিধিৰ ১৪৮, ৩০২/১৪৯ ধাৰাৰ অধীনত দোষী সাব্যস্ত কৰা হৈছিল, আনহাতে ৰঘু ৰাজ সিঙক ধাৰা ভাৰতীয় দণ্ডবিধিৰ ১৪৮ নম্বৰ ধাৰাৰ অধীনত দোষী সাব্যস্ত কৰা হৈছিল। তেওঁক ফৌজাদাৰী দণ্ড বিধিৰ ৩০৭/১৪৯ ধাৰাৰ অধীনত অভিযোগৰ পৰা মুকলি কৰি দিয়া হৈছিল। মহেন্দ্ৰ সিং আৰু ৰঘু ৰাজ সিঙক ফৌজাদাৰী দণ্ডবিধিৰ ধাৰা ৩০২/১৪৯ ৰ অধীনত মৃত্যুদণ্ডৰ শাস্তি প্ৰদান কৰা হৈছিল। সকলো অভিযুক্তক ফৌজাদাৰী দণ্ডবিধিৰ ১৪৮ ধাৰাৰ অধীনত আৰু তিনি বছৰৰ কঠোৰ কাৰাদণ্ড বিহা হৈছিল। মহেন্দ্ৰ সিং, ওম বীৰ সিং, ওম প্ৰতাপ আৰু সোম বীৰ

সিঙক ফৌজাদাৰী দণ্ডবিধিৰ ধাৰা ৩০৭/১৪৯ ৰ অধীনত আৰু সাত বছৰৰ কঠোৰ কাৰাদণ্ডৰ শাস্তি প্ৰদান কৰা হৈছিল। কাৰাবাসৰ সকলো শাস্তি সমান্তৰালভাৱে চলোৱাৰ নিৰ্দেশ দিয়া হৈছিল।

৪. উচ্চ ন্যায়ালয়ত দুটা আপীল দাখিল কৰা হৈছিল। এটা আছিল মহেন্দ্ৰ সিং আৰু ৰঘু ৰাজ সিঙৰ আৰু আনটো আছিল বাকী অভিযুক্তসকলৰ। উচ্চ ন্যায়ালয়ে মত প্ৰকাশ কৰে যে গোচৰীয়া পক্ষই অভিযুক্তৰ অপৰাধ প্ৰমাণ কৰাত ব্যৰ্থ হৈছিল আৰু আপীলৰ অনুমতি দিছিল। সেয়েহে দোষী সাব্যস্তকৰণ আৰু শাস্তি বাতিল কৰা হৈছিল।

৫. ৰাজ কুমাৰ সিঙৰ বিধৱাই ১৯৯০ চনৰ ২৫ নং ফৌজাদাৰী আপীল দাখিল কৰিছে। উত্তৰ প্ৰদেশ চৰকাৰে আন আপীলসমূহ দাখিল কৰিছে।

৬. গোচৰটোৰ আপীলকাৰীসকলৰ মূল যুক্তি হ'ল যে ১৯৯০ চনৰ ২৫ নং ফৌজাদাৰী আপীলত তিনিজন ব্যক্তি আবেদনকাৰীৰ স্বামী আৰু পুত্ৰৰ হত্যাৰ সাক্ষী আছিল। তেওঁলোকে যুক্তি দিয়ে যে ৰাজনৈতিক শক্ততাৰ বাবেই এই হত্যাकाও সংঘটিত হৈছিল। আবেদনকাৰীসকলে দাবী কৰে যে চাক্ষুষ সাক্ষীসকলৰ বিশ্বাসযোগ্যতাৰ ওপৰত সন্দেহ কৰাৰ বাবে উচ্চ ন্যায়ালয়ে প্ৰদান কৰা কাৰণবোৰ ভুল আৰু দুৰ্বল। যুক্তি দিয়া হয় যে উচ্চ ন্যায়ালয়ে চাক্ষুষ সাক্ষীসকলৰ সাক্ষ্যৰ সৰু সৰু অসঙ্গতিৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল। আপীলকাৰীসকলে দাবী কৰে যে ঘটনাটো আৰু আদালতত সাক্ষ্য দিয়া সাক্ষীসকলৰ মাজত দীঘলীয়া সময়ৰ ব্যৱধানৰ বাবে এই পাৰ্থক্যবোৰ নগণ্য, আৰু সেয়েহে, সেইবোৰ চাক্ষুষ সাক্ষীসকলৰ বিশ্বাসযোগ্যতা নাকচ কৰিবলৈ পৰ্যাপ্ত হ'ব নালাগে। এইটো দাখিল কৰা হয় যে ঘটনা সংঘটিত হোৱাৰ কিছু সময়ৰ ভিতৰতে দাখিল কৰা এজাহাৰত সকলো অভিযুক্তৰ নাম উল্লেখ কৰা হৈছিল আৰু গোচৰটোৰ ফলাফলত গোচৰীয়া পক্ষৰ ২ নম্বৰ সাক্ষীৰ কোনো ব্যক্তিগত উদ্দেশ্য বা স্বার্থ নাই। আবেদনকাৰীসকলৰ মতে বিচাৰ ন্যায়াদীশে বিষয়টোৰ প্ৰতিটো দিশ বিবেচনা কৰিছে আৰু গোচৰীয়া পক্ষৰ গোচৰটো গ্ৰহণ কৰিছে আৰু উচ্চ ন্যায়ালয়ে বিচাৰ আদালতৰ ৰায় সলনি কৰাটো যুক্তিসংগত নহয়।

৭. উত্তৰদাতাসকলক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা অধিবক্তাই যুক্তি দিয়ে যে গোচৰীয়া পক্ষই উপস্থাপন কৰা গোচৰৰ বিভিন্ন দিশ আছে যিবোৰৰ স্পষ্টীকৰণৰ অভাৱ আছে, যাৰ ফলত ইয়াৰ বৈধতাৰ বিষয়ে গুৰুত্বপূৰ্ণ সন্দেহৰ সৃষ্টি হয়। অধিবক্তাগৰাকীয়ে যুক্তি দিয়ে যে যদিও উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ৰায়দান সম্পূৰ্ণৰূপে সন্তোষজনক নহয়, তথাপিও এইটো স্পষ্ট যে উচ্চ ন্যায়ালয়ে উল্লেখ কৰা পৰিস্থিতিবোৰ প্ৰমাণৰ সঠিক মূল্যায়নৰ বাবে গুৰুত্বপূৰ্ণ। উত্তৰদাতাসকলৰ অধিবক্তাই দাবী কৰে যে অভিযোজন পক্ষৰ গোচৰত কিছু তথ্য নোহোৱা হৈছে, যাৰ ফলত যুক্তিসঙ্গত সন্দেহৰ উৰ্ধত অপৰাধ প্ৰমাণ কৰিবলৈ ই অগ্ৰহণযোগ্য বা পৰ্যাপ্ত নহয়।

৮. আমি গোচৰটোত উপস্থাপন কৰা সকলো প্ৰমাণ ভালদৰে পৰ্যালোচনা কৰিছো। আমি গোচৰীয়া পক্ষই সন্দেহৰ উৰ্ধত নিজৰ গোচৰটো প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে বুলি নাভাবো। উত্তৰদাতাক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা অধিবক্তাই গোচৰটোৰ নিৰ্দিষ্ট দিশবোৰ আলোকপাত কৰিছে যিবোৰৰ স্পষ্টীকৰণৰ অভাৱ আছে বা সমাধান হোৱা

নাই। বিচাৰ ন্যায়াধীশজনে হয়তো প্ৰতিপক্ষই উপস্থাপন কৰা যুক্তিসমূহ নাকচ কৰাৰ সময়ত গোচৰটোৰ কিছুমান দিশ ব্যাখ্যা কৰাৰ চেষ্টা কৰি তেওঁৰ ক্ষমতাৰ পৰিসৰৰ বাহিৰলৈ গৈছিল।

৯. প্ৰাৰম্ভিক পৰ্যায়ত, এইটো উল্লেখ কৰিব লাগিব যে গোচৰীয়া পক্ষই অভিযোগ কৰা অনুসৰি হত্যাকাণ্ডৰ উদ্দেশ্য সন্তোষজনকভাৱে প্ৰতিষ্ঠিত হোৱা নাই। গোচৰটো হৈছে যে ১৯৮২ চনত চাউৰা গাঁৱত অনুষ্ঠিত হোৱা প্ৰধান নিৰ্বাচনৰ সময়ত মৃতকসকলে ইন্দ্ৰ পাল সিঙৰ হৈ কাম কৰি আছিল। স্বীকাৰ কৰিব পাৰি যে সেই নিৰ্বাচনত ইন্দ্ৰ পাল সিং পৰাজিত হৈছিল আৰু মহেন্দ্ৰ জয়ী হৈছিল। নিহতসকলৰ কোনোৱেই নিৰ্বাচনত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰা নাছিল। যদি নিৰ্বাচনৰ বাবে শত্ৰুতা আছিল, তেন্তে যিজন ব্যক্তিৰ বিৰুদ্ধে অভিযোগ উত্থাপন কৰা হৈছিল তেওঁ আছিল নিৰ্বাচনত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰা ইন্দ্ৰ পাল সিং। উক্ত ইন্দ্ৰ পাল সিং অভিযুক্তজনৰ সন্মুখত মটৰ চাইকেলত বহি ঘটনাৰ স্থানত উপস্থিত আছিল। তেওঁক সামান্যতমো আঘাত কৰা হোৱা নাছিল। যদি প্ৰকৃততে অভিযুক্ত আৰু মৃতকৰ মাজত শত্ৰুতা নিৰ্বাচনৰ বাবে হৈছিল, তেন্তে অভিযুক্তজনে মৃতকৰ লগতে ইন্দ্ৰ পাল সিঙক আক্ৰমণ কৰিব পাৰিলেহেঁতেন, যদিহে কেৱল ইন্দ্ৰ পাল সিঙক নহয়। এই ঘটনাৰ পূৰ্বে যিকোনো সময়তে এফালে অভিযুক্ত আৰু আনটো ফালে মৃতক বা ইন্দ্ৰ পাল সিঙৰ আন সমৰ্থকসকলৰ মাজত সংঘৰ্ষ হোৱা বুলি দেখুৱাবলৈ গোচৰৰ নথিত কোনো সমল নাই। এইটো সম্পূৰ্ণৰূপে অসম্ভৱ যে নিৰ্বাচনৰ পৰা তিনি বছৰ পাৰ হোৱাৰ পিছত, যি নিৰ্বাচনত ইন্দ্ৰ পাল সিং পৰাজিত হৈছিল, অভিযুক্তজনে মৃতকজনক তেওঁক হত্যা কৰাৰ বাবে মনত আখোজ পুহি ৰাখিব। মৰণোত্তৰ পৰীক্ষাৰ প্ৰতিবেদনসমূহৰ ওপৰত এক দৃষ্টি নিষ্ক্ষেপ কৰিলে, প্ৰদৰ্শক ৯ আৰু প্ৰদৰ্শক ১০ ত কেইবাটাও গভীৰ কটা ঘাঁ দেখা যায় যিবোৰ গোচৰীয়া পক্ষৰ ৮ নম্বৰ সাক্ষীৰ মতে কিছুমান তীক্ষ্ণ অস্ত্ৰৰ ফলত হৈছিল, যেনে হাৰ্ছিয়াৰ দ্বাৰা। এনে কেইবাটাও ঘাঁ আছে যিয়ে ইংগিত দিয়ে যে আক্ৰমণকাৰীয়ে মৃতকজনক অস্ত্ৰেৰে বাৰে বাৰে আঘাত কৰিছিল। ই এনে ধাৰণা দিয়ে যে মৃতক আৰু আক্ৰমণকাৰীৰ মাজত গভীৰ শত্ৰুতা আছিল। গোচৰৰ নথিত থকা প্ৰমাণসমূহে মৃতক আৰু ৰঘু ৰাজ সিঙৰ মাজত এনে কোনো গভীৰ শত্ৰুতাৰ প্ৰমাণ নিদিয়ে। উত্তৰদাতাসকলৰ অধিবক্তাই ৰঘু ৰাজ সিঙে ব্যৱহাৰ কৰা অস্ত্ৰ হিচাপে আদালতত দাখিল কৰা হাৰ্ছিয়াৰ সন্দৰ্ভত প্ৰমাণত থকা ক্ৰটিবোৰ আঙুলিয়াই দিয়ে। উক্ত হাৰ্ছিয়াত আঙুলিৰ ছাপ বা তেজৰ দাগ সম্পৰ্কে কোনো প্ৰমাণ নাই। আঙুলিৰ ছাপ পৰীক্ষা কৰাৰ লগতে অস্ত্ৰখনত থকা তেজৰ দাগ পৰীক্ষা কৰাত আৰক্ষীৰ ফালৰ পৰা ব্যৰ্থ হোৱাটো বিচাৰকৰ বিৰুদ্ধে বিবেচনা কৰিবলগীয়া এক গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰক। উচ্চ ন্যায়ালয়ে অস্ত্ৰ শস্ত্ৰ-বোৰৰ প্ৰেৰণ কৰিছে আৰু লগতে ডাঃ আৰ কাটিয়াৰক পৰীক্ষা কৰিছে .এন ., যিয়ে মত প্ৰকাশ কৰিছিল যে মৃতকৰ শৰীৰত হোৱা আঘাতবোৰ হাৰ্ছিয়াৰ এটাও আঘাতৰ ফলত হব নোৱাৰে। উক্ত চিকিৎসকে কৈছিল যে মৰণোত্তৰ পৰীক্ষাৰ পৰীক্ষাৰ প্ৰতিবেদনত দেখা নাযায় যে আঘাতবোৰ এটাতকৈ অধিক প্ৰহাৰৰ ফলত হৈছিল। ৰাজ কুমাৰ সিঙৰ শৰীৰত প্ৰায় সোতৰটা কটা ঘাঁ পোৱাৰ কথা বিবেচনা কৰি উচ্চ ন্যায়ালয়ে বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰিলে যে তেওঁক কেৱল এজন আক্ৰমণকাৰীয়ে তীক্ষ্ণ কটা অস্ত্ৰে আক্ৰমণ কৰিছিল। উচ্চ ন্যায়ালয়ে মত প্ৰকাশ কৰিছিল যে এনে ধৰণৰ তীক্ষ্ণ কটা অস্ত্ৰ শস্ত্ৰ- থকা একাধিক আক্ৰমণকাৰী আছিল। উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ মতামতক সম্পূৰ্ণৰূপে ভিত্তিহীন বা বিকৃত বুলি গণ্য কৰিব নোৱাৰি।

১০. উপৰোক্ত তথ্যসমূহৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত , যদি অপৰাধীয়ে অপৰাধ সংঘটিত কৰাৰ উদ্দেশ্যৰ সন্দৰ্ভত গোচৰীয়া পক্ষৰ গোচৰটো বিবেচনা কৰা হয় , তেন্তে ইয়াক নাকচ কৰাত সামান্য তমো অসুবিধা নহ'ব। কোনো সন্দেহ নাই যে দোষী সাব্যস্ত কৰিবলৈ উদ্দেশ্যৰ প্ৰমাণৰ প্ৰয়োজন নাই কিন্তু যেতিয়া গোচৰীয়া পক্ষই অপৰাধৰ উদ্দেশ্য সন্দৰ্ভত এটা নিৰ্দিষ্ট গোচৰ উত্থাপন কৰে , তেতিয়া সম্ভাৱনাবোৰ বিচাৰ কৰিবলৈ সেই সম্পৰ্কীয় প্ৰমাণ বিবেচনা কৰিব লাগিব।

১১. গোচৰীয়া পক্ষৰ মতে , অভিযুক্তসকল তেওঁলোকৰ এজনৰ অৰ্থাৎ মহেন্দ্ৰ সিংৰ ড্ৰেক্টৰৰ কামত থিয় হৈ আছিল , যাৰ সেই সময়ত কোনো বনেট নাছিল। ইয়াৰ উপৰিও চাক্ষুশ সাক্ষীসকলৰ মতে ড্ৰেক্টৰখনে ৰাস্তাৰ কামৰ এটা খৰৈ পাৰ হ 'ব নোৱাৰিলে আৰু অভিযুক্তজনে ইয়াক তাতেই এৰি পলাই গৈছিল। মহেন্দ্ৰৰ সিঙে ড্ৰেক্টৰখনৰ মালিকানাৰ কথা অস্বীকাৰ কৰিছিল। গোচৰীয়া পক্ষই ড্ৰেক্টৰখন তেওঁ মহেন্দ্ৰৰ সিঙক বিক্ৰী কৰিছিল বুলি প্ৰমাণ কৰিবলৈ ৰায়েছ আহমেদ নামৰ এজনক গোচৰীয়া পক্ষৰ ৯ নম্বৰ সাক্ষী হিচাপে উপস্থাপন কৰিছে। তেওঁৰ সাক্ষ্য অনুসৰি তেওঁৰ ড্ৰেক্টৰ নং -ডব্লিউ .এছ .ইউ .৫০১৯ আৰু ইয়াক মুঠ ১৪ হাজাৰ টকাত বিক্ৰী কৰিছিল সাক্ষ্য প্ৰদানৰ প্ৰায় ৫ বছৰ পূৰ্বে মহেন্দ্ৰৰ সিঙক ১৪০০০ টকাৰ বিনিময়ত । এইটো তেওঁৰ বক্তব্য যে ১০০০০ টকা দি মহেন্দ্ৰৰ সিঙে ড্ৰেক্টৰখন দখল কৰিছিল কিন্তু বাকী থকা ৪ হাজাৰ টকা পৰিশোধ কৰা নাছিল। তেওঁ বাকী থকা টকা ঘূৰাই পোৱাৰ বাবে কোনো পদক্ষেপ লোৱা নাছিল। তেওঁৰ মতে ড্ৰেক্টৰখন তেওঁৰ সৰু ভায়েক আৰু মাকৰ নামত পঞ্জীয়ন কৰা হৈছিল কিন্তু তেওঁ লগতে কয় যে ড্ৰেক্টৰ খন কাৰ নামত আঞ্চলিক পৰিবহণ কাৰ্যালয়ত পঞ্জীয়ন কৰা হৈছিল তেওঁ নাজানে। তেওঁ ড্ৰেক্টৰখনৰ বিক্ৰী সম্পৰ্কে আঞ্চলিক পৰিবহণ কাৰ্যালয়ত কোনো তথ্য দিয়া নাছিল কিয়নো তেওঁ সম্পূৰ্ণ টকা লাভ কৰা নাছিল। তেওঁ ড্ৰেক্টৰ সম্পৰ্কীয় কাগজবোৰ নিজৰ হাতত আছে বুলি দাবী কৰিছিল যদিও সেইবোৰৰ কোনো খনেই দাখিল কৰা হোৱা নাছিল। পঞ্জীয়ন কিতাপখন এটা ছিলিঙ গোচৰৰ সন্দৰ্ভত জমা কৰা হৈছিল বুলি কোৱা হৈছিল যদিও কোনো ৰচিদ প্ৰস্তুত কৰা হোৱা নাছিল। তেওঁ মুনীয়া মিন্টী নামৰ এজন লোকৰ জৰিয়তে উক্ত ড্ৰেক্টৰখন বিক্ৰী কৰা বুলি দাবী কৰিছিল যদিও মুনীয়া মিন্টীৰ সাক্ষ্য লোৱা হোৱা নাছিল। তেওঁৰ সাক্ষ্যৰ পৰ্যালোচনাই দেখুৱায় যে তেওঁক কোনোপধ্যে বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰি। ঘটনাৰ স্থানৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰা ড্ৰেক্টৰখনৰ পঞ্জীয়ন নম্বৰ ইউ-ডব্লিউ .এছ .৫০১৯ বুলি দেখুৱাবলৈ গোচৰৰ নথিত কোনো সমল নাই। ৰিক ভাৰী মেমোত কোৱা হৈছে যে ড্ৰেক্টৰখনত কোনো নম্বৰ পোৱা নগ "ল। ড্ৰেক্টৰৰ বনেটটো মহেন্দ্ৰ সিঙৰ পথাৰৰ পৰা ০৪/১১/৮৫ তাৰিখে উদ্ধাৰ কৰা হৈছিল বুলি কোৱা হয় কিন্তু গোচৰৰ নথিত থকা সমলে দেখুৱাব নোৱাৰে যে উক্ত বনেটটো ড্ৰেক্টৰৰ আছিল যিটো ঘটনাৰ স্থানৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰা হৈছিল। অভিযুক্তজনে উক্ত ড্ৰেক্টৰ আৰু অভিযুক্ত মহেন্দ্ৰৰ সিঙৰ মাজৰ সম্পৰ্ক প্ৰমাণ কৰাত শোচনীয়ভাৱে ব্যৰ্থ হৈছে বুলি ধৰিবলৈ আমাৰ কোনো দ্বিধা নাই। এই পৰিস্থিতিয়ে ১ৰ পৰা ৩ নং চাক্ষুশ সাক্ষীৰ বিশ্বাসযোগ্যতা সম্পৰ্কে যথেষ্ট প্ৰশ্নৰ সৃষ্টি কৰে।

১২. গোচৰীয়া পক্ষৰ মতে ঘটনাস্থলীত আন এখন ড্ৰেক্টৰ আছিল যিখন গোচৰীয়া পক্ষৰ ২ নম্বৰ সাক্ষীয়ে চলাই আছিল। উদ্ধাৰ প্ৰতিবেদন অনুসৰি , সেই ড্ৰেক্টৰখনত তেজৰ দাগ আছিল। আৰক্ষীয়ে তেজৰ

দাগবোৰৰ নমুনা ল'বলৈ আৰু সেইখিনি পৰীক্ষা কৰিবলৈ কিয় ব্যৰ্থ হ'ল তাৰ কোনো ব্যাখ্যা নাই। সেই ট্ৰেক্টৰখন গোচৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী তথা তদন্তকাৰী বিষয়া শ্ৰী কে বাৰ্মাই ধূম সিঙৰ হাতত .ডি .

আদালতত বা যেতিয়াই প্ৰয়োজন হয় আৰক্ষীৰ সন্মুখতদিয়াৰ বাবে জিন্মাত ৰখাৰ বাবে দিছিল বুলি কোৱা হৈছিল। গোচৰৰ নথিত উক্ত ধূম সিঙে উক্ত ট্ৰেক্টৰখন কি ক্ষমতাৰে জন্ম কৰিছিল সেয়া প্ৰকাশ হোৱা নাই।

১৩. গোচৰীয়া পক্ষৰ ১০ নম্বৰ সাক্ষীৰ সাক্ষৰ পৰ্যালোচনাই দেখুৱায় যে তেওঁ প্ৰস্তুত কৰা পঞ্চনামাত কেইবাঠাইতো সংশোধন কৰা হৈছিল, কটা কটি কৰা হৈছিল আৰু কাটি পুনৰাই লিখা হৈছিল। যদিও চাক্ষুশ সাক্ষীসকলে গোচৰীয়া পক্ষৰ ১০ নম্বৰ সাক্ষীৰ দ্বাৰা ৰেকৰ্ড কৰা বিবৃতিৰ কিছুমান অংশৰ শুদ্ধতাক অস্বীকাৰ কৰিছিল, গোচৰীয়া পক্ষৰ ১০ নম্বৰ সাক্ষীয়ে সাক্ষ্য দিছে যে এজন সাক্ষীয়ে তেওঁ দাবী কৰাৰ দৰে বিবৃতি দিয়া নাছিল। গোচৰীয়া পক্ষৰ ২ নম্বৰ সাক্ষীয়ে সাক্ষ্য দিছে যে তেওঁ তদন্তকাৰী বিষয়াজনক কৈছিল যে ঘটনাৰ পূৰ্বে তেওঁলোকৰ ট্ৰেক্টৰৰ মাজেৰে দুখন মটৰ চাইকেল পাৰ হৈ গৈছিল কিন্তু গোচৰীয়া পক্ষৰ ১০ নম্বৰ সাক্ষীয়ে তেওঁৰ সাক্ষ্যত কৈছিল যে গোচৰীয়া পক্ষৰ ২ নম্বৰ সাক্ষীয়ে সেইটো কোৱা নাছিল। গোচৰীয়া পক্ষৰ ২ নম্বৰ সাক্ষীয়ে গোচৰীয়া পক্ষৰ ১০ নম্বৰ সাক্ষীৰ দ্বাৰা ৰেকৰ্ড কৰা তেওঁৰ কিছুমান বিবৃতিৰ শুদ্ধতাক অস্বীকাৰ কৰিছে যিবোৰ ফৌজাদাৰী দণ্ডবিধিৰ ১৬১ ধাৰাৰ অধীনত ৰেকৰ্ড কৰা হৈছিল। গোচৰীয়া পক্ষৰ ২ নম্বৰ সাক্ষীয়ে কৈছে, "এখন মটৰ চাইকেল ঘটনা সংঘটিত হোৱা স্থানত পৰি আছিল কিন্তু আদালতত দাখিল কৰা সাক্ষ্যত।" গোচৰীয়া পক্ষৰ ২ নম্বৰ সাক্ষীয়ে কয় যে তেওঁ কেতিয়াও এনে কোৱা নাছিল। এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ পৰিস্থিতি হ 'ল যে গোচৰীয়া পক্ষৰ ২ নম্বৰ সাক্ষী আৰু তেওঁৰ পুত্ৰৰ বিবৃতি গোচৰীয়া পক্ষৰ ১০ নম্বৰ সাক্ষীৰ দ্বাৰা বহু সময়ৰ পিছত লিপিবদ্ধ কৰা হৈছিল অৰ্থাৎ ২৫/৭/৮৫ তাৰিখে। গোচৰীয়া পক্ষৰ ২ নম্বৰ সাক্ষীৰ ভাষ্য যে তেওঁ তেতিয়ালৈকে কথা পাতিব পৰা অৱস্থাত নাছিল, সেয়া বিশ্বাসযোগ্য নহয়।

১৪. বিচাৰ আদালতে নিজেই আঙুলিয়াই দিছে যে বিলাৰীৰ ডাঃ সন্তোষ এজন অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ সাক্ষী আছিল আৰু তেওঁৰ সাক্ষ্য লোৱাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আছিল। কিন্তু বিচাৰ আদালতে মত প্ৰকাশ কৰিছে যে এনে কৰাত ব্যৰ্থ হোৱাৰ কাৰণ কেৱল অনুসন্ধানকাৰী বিষয়াৰ অসাৱধানতা আৰু ই চাক্ষুশ সাক্ষীসকলৰ প্ৰমাণৰ ক্ষতি নকৰে। আমাৰ অভিমত যে উক্ত চিকিৎসকজনৰ প্ৰমাণ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ সংযোগ যোগসূত্ৰ হিচাপে প্ৰমাণিত হ'ব পাৰে আৰু ইয়াৰ অনুপস্থিতিত, গোচৰীয়া পক্ষৰ ১ নম্বৰ আৰু গোচৰীয়া পক্ষৰ ৩ নম্বৰ সাক্ষীৰ সাক্ষ্যৰ বিশ্বাসযোগ্যতাৰ অভাৱ আছে, বিশেষকৈ কাৰণ দুয়োজন সাক্ষীৰ সাক্ষৰ মাজত কেতিয়া তেওঁলোক বিলাৰী গাঁৱলৈ গৈছিল, সেই বিষয়টোৰ ক্ষেত্ৰত পাৰ্থক্য আছে। যেতিয়া গাঁৱতে দুয়োজন সাক্ষীৰ উপস্থিতিক লৈ প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰা হয়, তেতিয়া গোচৰীয়া পক্ষই ডাঃ সন্তোষৰ সাক্ষ্য লোৱা উচিত আছিল।

১৫. ঘটনাৰ কিছু সময়ৰ পিছত ইন্দ্ৰ পাল সিঙক হত্যা কৰা হৈছিল আৰু ইয়াৰ বাবে কিছুমান অভিযুক্তৰ বিৰুদ্ধে অভিযোগ দাখিল কৰা হৈছিল বুলি এই ভিত্তিত বিচাৰ আদালতেও আগবাঢ়িছে। উক্ত

ধাৰণাৰ সমৰ্থনত গোচৰৰ নথিত কোনো সমল নাই আৰু বিচাৰ আদালতে এইখিনি কথা সহজে গ্ৰহণযোগ্য বুলি ধাৰণা কৰিব নোৱাৰে।

১৭. উচ্চ ন্যায়ালয়ে এইটোও লক্ষ্য কৰিছে যে গোচৰীয়া পক্ষৰ ১ নম্বৰ সাক্ষীৰ পৰা ৩ নম্বৰ সাক্ষীৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকে ঘটনাৰ আগতে অভ্যুজ্ঞজনক চিনি পোৱাৰ সম্ভাৱনা নাছিল আৰু সেয়েহে আদালতত তেওঁলোকক চিনাক্ত কৰিব পৰাৰ প্ৰশ্নৰ অবতাৰনা নহয়। সেই সন্দৰ্ভত মোৰাদাবাদৰ মুখ্য ন্যায়িক ন্যায়াদীশৰ ২৬/০৭/৮৫ তাৰিখৰ আচামী চিনাক্তকৰণ পেৰেড অনুষ্ঠিত কৰাৰ নিৰ্দেশ আৰু আৰক্ষী বিষয়াসকলে উক্ত নিৰ্দেশ মানি চলাত ব্যৰ্থ হোৱাৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছে। বিচাৰপীঠে তদন্তকাৰী বিষয়া গৰাকীৰ বক্তব্য গ্ৰহণ কৰিছে যে তেওঁ মুখ্য ন্যায়িক ন্যায়াদীশে প্ৰদান কৰা নিৰ্দেশৰ বিষয়ে অৱগত নাছিল। আচামী চিনাক্তকৰণ পেৰেড অনুষ্ঠিত কৰাত আৰক্ষীৰ বিফলতাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰাটো আমাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় নহয়।

১৮. আমি বিচাৰৰ সময়ত উপস্থাপন কৰা পৰিস্থিতি আৰু উচ্চ ন্যায়ালয়ে ইয়াৰ ৰায়দানত উল্লেখ কৰা পৰিস্থিতি দুয়োটা বিবেচনা কৰিছো। যেতিয়া সকলো প্ৰমাণ আৰু পৰিস্থিতি একেলগে বিবেচনা কৰি আমি এই সিদ্ধান্তত উপনীত নহও যে গোচৰীয়া পক্ষই নিজৰ গোচৰটো সন্দেহৰ উৰ্ধত প্ৰমাণ কৰিছে। যিহেতু গোচৰীয়া পক্ষই যুক্তিসঙ্গত সন্দেহৰ উৰ্ধত নিজৰ গোচৰটো প্ৰমাণ কৰিব পৰা নাই, সেয়েহে অভ্যুজ্ঞসকলে এই সন্দেহৰ সুবিধা লাভ কৰাৰ অধিকাৰ আছে। ফলস্বৰূপে আমি উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ৰায়টোত হস্তক্ষেপ কৰাৰ কোনো যুক্তি বিচাৰি পোৱা নাই। সেয়েহে, আপীল ব্যৰ্থ হৈছে আৰু খাৰিজ কৰা হৈছে।

আপীল খাৰিজ কৰা হ'ল।

অনুবাদ -

মৃগাল কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য

জ্যেষ্ঠ অনুবাদক

গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়

